

Punkt 9.

Visitation til Specialundervisningstilbud i januar 2016

2015-057738

Skoleforvaltningen fremsender til Skoleudvalgets orientering, status på januarvisitationen 2016.

Beslutning:

Til orientering.

Skoleudvalget ønsker, at en kommende ændring af visitationsprocessen indeholder et scenarium, der giver skolerne økonomisk mulighed og incitament til inklusion af de elever, der i et livsperspektiv får mest ud af dette. Samtidig ønsker Skoleudvalget fremlagt en systematik for samarbejdet mellem PPR og skolen vedr. børn, som ud fra PPRs vurdering, viser et behov for specialundervisning, der kan varetages på skolen.

Jan Nymark Thaysen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Processen for januarvisitationen er nu påbegyndt, idet PPR's medarbejdere i skoler og daginstitutioner i denne periode og frem til midten af december udarbejder indstillinger på de elever, som skoleledere/daginstitutionernes antager, har et specialpædagogisk behov og derfor bør indstilles til en pædagogisk psykologisk vurdering i PPR's specialteam. Hensigten med den pædagogiske psykologiske vurdering i specialteamene er at sikre den indstillede elev et målrettet undervisningstilbud, der giver eleven den bedste mulighed for social, faglig og personlig udvikling.

I forbindelse med den forestående januarvisitation har Skoleforvaltningens forvaltningsledelse besluttet at justere på den hidtidige visitationspraksis, så den i højere grad understøtter lovgivningens intentioner og inklusionsindsatsen i Aalborg Kommune. Med denne sag orienteres Skoleudvalget om baggrund for og konsekvenser af den justerede visitationspraksis.

Udover denne orienteringssag vil Skoleudvalget i den kommende tid få forelagt flere sager, der vedrører forholdene omkring visitationsprocedurer, specialpædagogisk bistand og inklusionsindsats i Aalborg Kommune.

Således skal Skoleudvalget på sit møde den 1. december 2015 2. behandle sag vedr. struktur på specialområdet – specialklasser.

I forbindelse med Skoleudvalgets temadrøftelser forud for budget 2017 skal Skoleudvalget i februar 2016 behandle budgetteamet "Inklusion".

Endelig vil Skoleudvalget på sit møde den 15. december 2015 få forelagt, hvorledes anvendelsen af inklusionsressourcerne kan følges, som Skoleudvalget bestilte den 2. juni 2015.

Visitationens juridiske fundering

PPR's pædagogiske psykologiske vurdering i specialteam og efterfølgende visitation af elever til specialundervisningstilbud er funderet i henholdsvis Folkeskoleloven og Specialundervisningsbekendtgørelsen.

Specialundervisningsbekendtgørelsen

Elevers rettigheder i forhold til den pædagogiske psykologiske vurdering tager afsæt i specialundervisningsbekendtgørelsen:

§ 2. "Hvis det antages, at en elev har behov for specialpædagogisk bistand ... skal eleven indstilles til en pædagogisk-psykologisk vurdering. Indstilling afgives af skolens leder til pædagogisk-psykologisk rådgivning..."

I Aalborg kommune er det PPR's skolepsykologer, der i samarbejde med skole og forældre udarbejder de indstillinger, hvor eleven antages at have brug for specialpædagogisk bistand, som danner baggrund for den pædagogiske psykologiske vurdering i PPR's specialteam.

Folkeskoleloven

I 2013 blev specialundervisningen og anden specialpædagogisk bistand juridisk defineret i Folkeskoleloven i forholdet til antal af støttetimer i almen skolen og undervisning i specialundervisningstilbud.

§ 3. Stk. 2.

Børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, gives specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i specialklasser og specialskoler.

Der gives desuden specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til børn, hvis undervisning i den almindelige klasse kun kan gennemføres med støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt (12 undervisningslektioner á 45 min.).

I Aalborg Kommune har specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand traditionelt fundet sted i specialklasser og -skoler. Udbredelsen af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand (flere end 12 undervisningslektioner) har derimod været begrænset i almenskolerne, hvor den supplerende undervisning (færre end 12 undervisningslektioner) som oftest har været anvendt.

Denne tradition har desværre ikke været understøttende i forhold til intentionen med lovændringen i Folkeskoleloven om at sikre flere elever skolegang i almenskolen:

§ 8. Den specialpædagogiske bistand gives fortrinsvis som støtte i den almindelige klasse.

Stk. 2. Ved vurderingen af, om eleven skal have støtte i den almindelige klasse skal der lægges vægt på, om eleven kan have udbytte af undervisningen og kan deltage aktivt i det sociale fællesskab i den almindelige klasse.

Stk. 3. Henvielse til specialklasse eller specialskole forudsætter, at det vil være mest hensigtsmæssigt at undervise eleven i kortere eller længere tid i specialklasse eller specialskole.

Set i lyset af ovenstående har PPR's pædagogiske psykologiske vurderinger i specialteamene og efterfølgende visitation til specialundervisningstilbuddenes centrale ressourcer derfor ofte været et udtryk for den manglende specialundervisning i almenskolerne. Imidlertid må det understreges, at elevens rettigheder i forhold til at sikres et fyldestgørende skoletilbud med mulighed for faglig, social og personlig udvikling bør tage udgangspunkt i specialundervisningen i almenskolen altså i de decentrale ressourcer.

Udviklingen i antallet af indstillinger til pædagogisk psykologisk vurdering i januarvisitationen

Den historiske udvikling i antallet af indstillinger tager sit udspring i tiden inden inklusionsindsatsen (skoleårene 2010/11 og 2011/2012). Derefter effektueres inklusionsindsatsen, hvor ca. 150 pladser i specialundervisningstilbuddene nedlægges. De frigivne ressourcer ved nedlæggelsen blev uden beskæringer direkte udlagt til skolerne over 2 omgange. I forbindelse med analysen af PPR's fremtidige funktion blev det i 2013 besluttet, at der skulle indføres en visitation i september. Denne model blev iværksat fra skoleåret 2014/15

og har således fungeret i 2 skoleår. Ved den nyligt afsluttede septembervisitation viste der sig imidlertid et stort antal indstillinger.

For rettidigt at få overblik over antallet af formodede indstillinger til januarvisitationen, blev skolelederne adspurgte herom for skoleåret 2016/17.

Denne udvikling fra skoleåret 2010/2011 frem til skoleåret 2015/2016 – og formentligt også 2016/2017 viser, at antallet af indstillinger nu er på niveau antallet af indstillinger i 2010/2011. Dette uagtet at den ressource, der blev frigjort ved inklusionsindsatsen, er udlagt til skolerne med hensigten ”at understøtte inklusionsfremmende aktiviteter”. Dette giver et meget stort pres på de pladser, der er tilbage i specialundervisningstilbudene.

Skoleår	Antal indstillinger			Antal visitationer
2010/11	165			1
2011/12	189			1
Inklusionsressourcen omlægges delvist				
2012/13	146			1
2013/14	135			1
Inklusionsressourcen omlægges fuldt ud				
	Januar	September	I alt	
2014/15	151	37	188	2
2015/16	135	51	188	2
2016/17	95-108*	?	?	2

* Eksklusiv indstillinger på skolestartere - traditionelt 50-60 indstillinger

Antallet af ledige pladser til visitationen i januar

Antallet af pladser er for det kommende skoleår udfordret af flere faktorer. Indledningsvist er det en forholdsvis lille årgang af udskolingselever i specialundervisningstilbuddene, hvilket bevirker, at den naturlige afgang er mindre i år. Septembervisitationens udfordring bevirkede, at der for en etårig periode måtte oprettes 14 pladser på AKT-områder. Disse skal nu nedlægges igen. De nedenstående tal for både revisitationen og de kommende 1. klasselever er estimater på baggrund af tidligere års erfaringer.

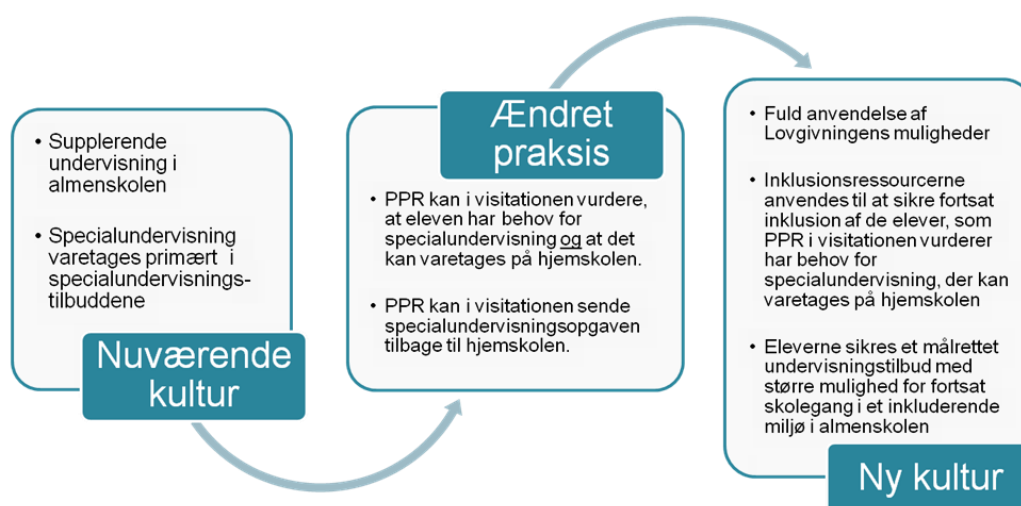

	Antal pladser
Naturlig afgang fra specialundervisningstilbuddene	50
Revisitationen (forventet, idet re-visitationen endnu ikke er afholdt)	9
Elever der rykker op i 1. klasse (27+16)	- 43
Underskuddet fra septembervisitationen	-14
Antal pladser tilbage til visitationen	≈ 2

Der viser sig således et billede af et misforhold på 95-108 indstillinger til 2 pladser. Uagtet dette misforhold har de indstillede elever behov, som skolelederne pt. vurderer ikke kan imødekommes i den undervisningssituation eleverne står i på nuværende tidspunkt. Derfor er det vigtigt hele tiden at have elevens rettigheder i Folkeskoleloven og Specialundervisningsbekendtgørelsen og hvordan de indstillede elever sikres et fyldestgørende skoletilbud med mulighed for faglig, social og personlig udvikling for øje.

Arbejde i bredden med specialundervisning

Som konsekvens af ovenstående bør de muligheder, der gives inden for Folkeskolelovens rammer for specialundervisningens organisering, anvendes mere i bredden i hele skolevæsenet. En fælles udfoldelse af kræver en praksisændring for at kunne skabe en ny kultur i forhold til at opnå en fælles tænkning.

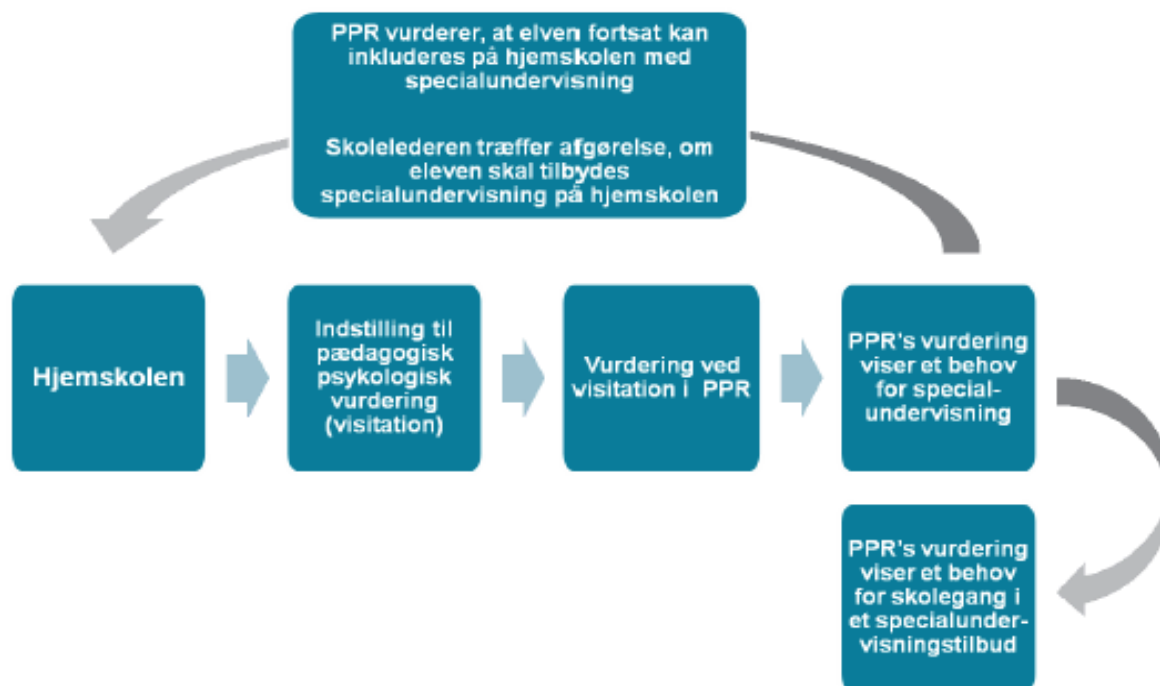

I januar vil vurderingen i PPR's specialteam således tage udgangspunkt i, hvorvidt den indstillede elevs behov ligger inden for inden for specialundervisning. Efter PPR's vurdering af dette vil ligeledes den mest optimale placering af specialundervisningen blive vurderet.

Vurderes elevens specialpædagogiske behov at være af en sådan karakter, at dette bør varetages i et specialundervisningstilbud, visiterer PPR til et sådan.

Hvis PPR vurderer, at eleven fortsat kan inkluderes i almenskolen, vil denne vurdering tilgå den indstillende skoleleder, der så træffer afgørelse om, hvorvidt eleven skal modtage specialundervisning på skolen.

Løbende orientering til Skoleudvalget

Det må det antages, at der vil være en andel af de indstillede elever til januarvisitationen, der vurderes at have behov for specialundervisning i specialundervisningstilbuddene. Det må således forventes, at Skoleudvalget i forbindelse med januarvisitationen kommer til at forholde sig til kapaciteten i Aalborg Kommunes specialundervisningstilbud.

For at sikre Skoleudvalget et overblik i progressionen i januarvisitationen vil Skoleforvaltningen løbende orientere Skoleudvalget om status i de forskellige faser i visitationen. Orienteringen vil i hovedtræk følge nedenstående tids- og procesplan for arbejdet i PPR:

Oktober/november:

- Revisitation i specialundervisningstilbuddene

Oktober/november/december:

- Psykologerne skriver indstillinger

Januar:

- Pædagogisk psykologisk vurdering i visitationsteamene

Februar/marts:

- Sagsbehandling ift. visitationen

Juni:

- Afgørelser fra Klagenævnet for specialundervisning på eventuelle klager over PPR's afgørelser

På Skoleudvalgets sagsliste fordeler orienteringspunkterne sig således:

Punkter:	Møde i Skoleudvalget
Status og løsningsmodel	17. nov. 2015
Status efter re-visitationen i specialundervisningstilbuddene: <ul style="list-style-type: none"> • antal elever der blev sluset tilbage til almenskolen	15. dec. 2015
Status på vurderingen af nuværende og kommende indskolingsklasseelever: <ul style="list-style-type: none"> • antal elever der blev vurderet til at skulle modtage undervisning specialundervisningstilbuddene • antal elever der blev vurderet fortsat at kunne inkluderes i almenskolen	12. jan. 2016
Status efter deadline for indstillinger til pædagogisk psykologisk vurdering i PPR's specialteam	
Status på økonomi	
Status på vurderingen af skolestartere: <ul style="list-style-type: none"> • antal elever der blev vurderet til at skulle modtage undervisning specialundervisningstilbuddene • antal elever der blev vurderet fortsat at kunne inkluderes i almenskolen	2. feb. 2016
Status på vurderingen af elever til 1.-10. klasse: <ul style="list-style-type: none"> • antal elever der blev vurderet til at skulle modtage undervisning i specialundervisningstilbuddene • antal elever der blev vurderet fortsat at kunne inkluderes i almenskolen med	16. feb. 2016
Status PPR's sagsbehandling efter Forvaltningsloven: <ul style="list-style-type: none"> • antal hørings svar efter PPR's visitation til specialundervisningstilbud samt PPR's efterfølgende afgørelser for:<ul style="list-style-type: none"> - indskolingsklasseelever - skolestartere - elever til 1.-10.klasse.	1. mar. 2016
Status: økonomi	
Inklusionsprocenten skoleåret 2016/2017	
Status på klagesagsafgørelse fra Klagenævnet for specialundervisning efter PPR's visitation til specialundervisningstilbud	28. jun. 2016

Processen for januarvisitationen er nu påbegyndt, idet PPR's medarbejdere i skoler og daginstitutioner i denne periode frem til midten af december udarbejder indstillinger på de elever, som skolelederne/daginstitutionernes antager, har et specialpædagogisk behov og derfor bør indstilles til en pædagogisk

psykologisk vurdering i PPR's specialteam. Hensigten med den pædagogiske psykologiske vurdering i specialteamene er at sikre den indstillede elev et målrettet undervisningstilbud, der giver eleven den bedste mulighed for social, faglig og personlig udvikling.

Bilag:

PowerPoint fra mødet (2).pptx